

SPRAWOZDANIA

1. OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA W RAMACH CYKLU „Z DUCHOWOŚCI BIZANTYŃSKIEJ”: *ŚWIĘTE WIZERUNKI W STAROŻYTNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ* (Opole, UO, 10-11 V 2016)

We wtorek i w środę, 10 i 11 maja 2016 r. odbyła się w gościnnych murach Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego (ul. Drzymały 1A) konferencja na temat świętych wizerunków w starożytności chrześcijańskiej. Jej organizatorem była Katedra Historii Kościoła i Patrologii, którą kieruje ks. prof. dr hab. Norbert Widok. W konferencji wzięło udział 11 prelegentów, reprezentujących siedem krajowych ośrodków akademickich: 1) Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (dr hab. Piotr Kochanek, prof. KUL); 2) Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu (dr Magdalena Józwiak); 3) Uniwersytet Gdański (dr hab. Bogusław Górka, prof. UG); 4) Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (dr Anna Kazimierska-Kucharska); 5) Uniwersytet Opolski (dr Marcin Böhm, ks. dr Piotr Górecki, ks. dr hab. Dariusz Klejnowski-Różycki, ks. dr Mateusz Potoczny, ks. prof. dr hab. N. Widok); 6) Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie (ks. dr hab. Jan Żelazny, prof. UPJPII); 7) Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie – Sekcja w Tarnowie (ks. dr hab. Janusz Królikowski, prof. UPJPII).

Konferencję otworzył dziekan Wydziału Teologicznego UO, ks. prof. dr hab. Tadeusz Dola (godz. 8.30-8.45). W pierwszym dniu obrad miały miejsce dwie sesje. Sesja przedpołudniowa miała charakter klasycznej sesji odczytowej, którą podzielono na dwie części. W ramach pierwszej części (godz. 8.45-10.15), której przewodniczył ks. dr hab. D. Klejnowski-Różycki, wygłoszono trzy referaty: 1) Dr hab. B. Górka, prof. UG: *En arche en ho logos (J 1, 1a) – próba przełamania interpretacyjnych „dogmatów”*; 2) Dr M. Józwiak: *Feceruntque sibi conflatile de argento suo quasi similitudinem idolorum. Potępienie bałwochwalstwa na przykładzie Hieronimowego komentarza do Oz 13, 1 - 14, 1*; 3) Ks. dr M. Potoczny: *Słowo, które stało się obrazem w tradycji chrześcijan syryjskich*. Po tych wystąpieniach odbyła się dyskusja (godz. 10.15-10.45), a następnie półgodzinna przerwa kawowa. Po niej wznowiono obrady w ramach drugiej części sesji przedpołudniowej. Przewodniczył im ks. dr hab. Franciszek Wolnik (UO). Zachowując swoistą ilościową symetrię wykładów, również w tej części (godz. 11.15-12.45) wygłoszono trzy referaty: 1) Ks. dr hab. J. Żelazny, prof. UPJPII: *Znak krzyża we wspólnotach chrześcijańskich Półwyspu Arabskiego w V/VI wieku*; 2) Ks. prof. dr hab. N. Widok: *Udział Epifaniusza z Salaminy w walce z kultem obrazów*; 3) Ks. dr P. Górecki: *Ikonoklazm – spór religijny czy polityczny? Leona III idea obrony czystości wiary i unifikacji państwa*. Także po tej serii wystąpień odbyła się dyskusja (godz. 12.45-13.15), po której uczestnicy spotkania udali się na obiad. Natomiast w charakterze sesji popołudniowej gospodarze zaproponowali zwiedzanie wystawy ikon, po której oprowadzał ks. dr hab. D. Klejnowski-Różycki,

oraz Boską Liturgię św. Jana Chryzostoma, której przewodniczył ks. dr M. Potoczny. W ten sposób organizatorzy konferencji z dużym wyczuciem duchowości bizantyńskiej połączyli rozważania teoretyczne z realnym spotkaniem z wciąż żywymi i inspirującymi elementami kultury wschodniego chrześcijaństwa.

Drugi dzień konferencji obejmował tylko sesję przedpołudniową, podzieloną wzorem dnia poprzedniego na dwie części. Pierwsza z nich (godz. 9.45-10.45), której przewodniczył ks. dr Piotr Piórecki (UO), składała się z dwóch referatów: 1) Dr A. Kazimierska-Kucharska: *Protreptyczny charakter wizerunku filozofa i mnicha w epoce starożytnej*; 2) Ks. dr hab. D. Klejnowski-Różycki: *Nauka Addaja i legenda edeska o Świętym Wizerunku*. Podsumowaniem tych prelekcji była półgodzinna dyskusja. Po niej oraz po przerwie na kawę rozpoczęła się druga część sesji przedpołudniowej (godz. 11.45-13.15), na którą miały złożyć się trzy wystąpienia. Jednak ostatecznie, z powodu nieobecności dra M. Böhma, który miał wygłosić referat zatytułowany: *Pomiędzy pogaństwem a chrześcijaństwem – Waregowie w gwardii cesarzy bizantyńskich z XI w.*, przedstawiono tylko dwa wykłady: 1) Dr hab. P. Kochanek, prof. KUL: *Schematy Krzyża i Grobu Pańskiego w kartografii średniowiecznej jako reminiscencje chrystologii biblijno-patrystycznej*; 2) Ks. dr hab. J. Królikowski, prof. UPJPII: *Nauczanie IV Soboru Konstantynopolińskiego (869-870) na temat obrazów i jego znaczenie*. Ostatnim akordem spotkania opolskiego była krótka dyskusja nad tymi wystąpieniami oraz podsumowanie całej konferencji, którego dokonał jej główny organizator ks. prof. dr hab. Norbert Widok.

Należy podkreślić niezwykle sprawną organizację spotkania opolskiego oraz gościnność gospodarzy, których ambicją jest, aby konferencje z cyklu *Z duchowości bizantyńskiej* odbywały się na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego co dwa lata. Z punktu widzenia polskiej bizantynistyki i patrystyki greckiej jest to inicjatywa niezwykle cenna. W ten bowiem sposób Opole dołączyłoby do ośrodków organizujących cykliczne konferencje bizantynistyczne. Podobne spotkania odbywają się już od roku 2011 w Lublinie oraz w Piotrkowie Trybunalskim od roku 2014. Wypada zatem życzyć Organizatorom wytrwałości i konsekwencji w działaniu.

Piotr Kochanek – Lublin, KUL

2. EGZEGEZA BIBLIJNA WCZESNOCHRZEŚCIJAŃSKIEGO WSCHODU I JEJ ECHA NA ZACHODZIE (Sekcja Patrystyczna, Góra Św. Anny, 19-21 IX 2016)

W dniach 19-21 IX 2016 r. Sekcja Patrystyczna działająca przy Komisji ds. Nauki Katolickiej Konferencji Episkopatu Polski zorganizowała swe doroczne zebranie na Górze Św. Anny w Domu Pielgrzyma, należącego do OO. Franciszkanów, którzy opiekują się miejscowym sanktuarium św. Anny. Pierwszy dzień (19 IX) przeznaczony był na dotarcie uczestników i zakwaterowanie, natomiast poszczególne punkty programu były realizowane począwszy od następnego dnia (20 IX). Spotkanie rozpoczęło uroczystą Mszą św. (godz. 7.30), której przewodniczył bp Andrzej Czaja, ordynariusz Diecezji Opolskiej. W homilii wskazał on na fundamentalne znaczenie Ojców Kościoła w teologii oraz podkreślił, jak ważną rolę w nauczaniu Kościoła pełnią badania